12 Eylül 2019 (10,00-15,30) – Greymark Hotel, Izmir – Etiler, Mürselpaşa Blv. No:8

Sürdürülebilir Kalkınma için Sürdürülebilir Sivil Toplum Diyaloğu

İzleme Atölye Çalışması

Giacomo Pellini

İletişim Uzmanı – Kyoto Club

Marco Alongi

Akıllı Şehirler& Sürdürülebilir Hareketlilik- Kyoto Club

1. Hava Mevzuatı

Kötü hava kalitesi trafik kazalarından daha zararlıdır, zamansız ölümlere yol açan ilk çevresel etkendir ve Avrupa'da **her yıl 390.000 ölüme** neden olur.

Hava kirliliği birçok şekilde etki eder: ekonomik boyutta baktığımızda birçok iş günü kaybına yol açar, **yüksek sağlık maliyetleri** getirir, çocuklar, astım hastaları ve yaşlılar gibi gruplar bundan en çok etkilenen kesimdir. Nitrojen kirliliği ve asit yağmurlarına sebep olarak ekosisteme zarar verir.

İyi seviyelerde hava kalitesine ulaşmak için Avrupa Hareketi ve Hedefleri

- **<u>Temiz Hava Politika Paketi (2013):</u>** 2020 ve 2030 yılları için hava kalitesi hedeflerini belirler.
- **<u>"Avrupa koruyor: Herkes için temiz hava" (2018):</u>** Hava kirliliği ile mücadelede AB üye ülkelerini destekleyen politikalar
- **<u>Temiz hava forumu (2019):</u>** 28-29 Kasım'da Bratislava'da. Hava kalitesi/ enerji/ tarım.

Avrupa Hava Kalitesi Mevzuatı

- **Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin havadaki arsenik, kadmiyum, cıva, nikel ve polisiklik aromatik hidrokarbonlar konusundaki Yönetmeliği 2004/107/EC**
- **Yönetmelik 2008/50/EC** Avrupa için daha iyi hava kalitesi daha temiz bir hava **Komisyonun uyguladığı karar 2011/850/EU**.
- **Yönetmelik 2015/1480/EC** 28 Ağustos 2015'te 2004/107/EC ve 2008/50/EC yönetmelikleri eklendi. Hava kalitesi ölçümleri konusunda referans metotları, veri kalitesi ve örnek noktalar için konumlar belirlendi.

İyi Uygulama: Kyoto Club’ın MobilitAria Raporu

- **Kyoto Club’ın** **Sürdürülebilir Hareketlilik Çalışma Grubu**, CNR-IIA – Ulusal Araştırma Konseyi ve Atmosfer Kirliliği Enstitüsü’nden de uzmanlar ile birlikte **MobilitAria** Raporunu yayınladı. Doküman, İtalya’daki 14 ana kentsel alandaki hava kalitesi trendi konusunda kapsamlı bir çerçeve çiziyor.

Avrupa Su Mevzuatı

- **<u>İçme Suyu Yönetmeliği</u>** – Avrupa Konseyi tarafından insanların tüketimi için su kalitesi konusunda 3 Kasım 1998'de bir yönetmelik yayınlandı. Yönetmelik, insan sağlığını suya karışabilecek herhangi bir maddenin yan etkileri konusunu ve suyun kesinlikle temiz olduğunun garantisi konusunu içeriyor.

<u>AB Su Çerçevesi Yönetmeliği (2000):</u> Su politikaları alanında Topluluk hareketi için bir çerçeve çiziyor. Yönetmelik, 22 Aralık 2000 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlandı ve aynı gün yürürlüğe girdi. WFD altındaki kilit faaliyetler, Ülkeler, Avrupa Enstitüleri, çeşitli paydaşlar ve ilgili kurumlar arasında bilgi alışverişinin geliştirilmesi.

Komisyon, daha fazla bilgiye ulaşılması adına internet bazlı bir platform kurdu. İlk adı ''CIRCA'' idi fakat daha sonra ''CIRCABC'' oldu.

İyi Uygulama: #SuKoruma kampanyası

#SuKoruma, bir sivil toplum kuruluşu liderliğinde yürütülen, Avrupa'nın akarsu, göl ve sulak alanları konusunda halka çağrıda bulunan bir kampanyadır. Tüm bu alanları koruyan güçlü bir kanunu da içerir. Kampanya halk tarafında başarıyla sonuçlanmıştır fakat önerilen kanun Komisyon tarafından Su Çerçevesi Yönetmeliğine dahil edilmemiştir.

- **<u>Kentsel Atık Su Yönetmeliği</u>** kentsel atık su toplanması, işlem ve ‘’belirli endüstriyel sektörlerden atık su’’ boşaltımı konusunda, 21 Mayıs 1991’de yürürlüğe giren bir AB yönetmeliğidir. Ekim 2017’de başlayan Kentsel Atık Su Yönetimi Yönetmeliği (UWWTD) için REFIT Değerlendirme sürecini de içerir.

Değerlendirme Süreci Konusunda Bilgi

IDeğerlendirme süreci 25 yıl önce aktif hale geldiğinden bu yana Yönetmeliğin **etkinliğini, algısını, uygunluğunu ve AB katma değerini** değerlendirir. Yönetmelik konusunda düzenleme ve gelişmeler yapılması gereken alanları ve gereken uygulamaları belirler.

12/10-9/11/2017: Ekim 2017'de yayınlanan değerlendirme süreci için Komisyon'un değerlendirme çalışmaları konusunda vatandaşları ve paydaşları bilgilendiren bir yol haritası.

22/05/2018: Danışma Stratejisi Yayını. WFD'de bulunan Uyum Başarısı, bağları ve Sel Yönetmeliği ile kapsamlı ve efektif paydaş etkileşimini destekler.

Yenilikler

- Zaragoza, İspanya'da **AB Su Inovasyonu Konferansı 2019** düzenlenecek.
- Komisyon, Su Çerçevesi Yönetmeliği ve Sel Yönetmeliğinin yürütülmesini değerlendiren **5. Yürütme Raporu'nu** yayınladı.
- 5. Avrupa Su Konferansı, Eylül 20-21 2018'de Viyana'da düzenlendi.

EU WATER INNOVATION conference 2019

Yenilikler

- Su Çerçeve Yönetmeliği ve Sel Yönetmeliğini içeren **Online halkın katılımı** **17 Eylül 2018'de** açıldı.
- **EIP Su**: 2019'da Su Konferansı konusunda 5. Avrupa Inovasyon Ortaklığı çağrısı açıldı. So başvuru tarihi: 14 Eylül 2019.
- Komisyon, AB Su Mevzuatının büyük bir kısmını kapsayan **Uyum Başarısı'nı** yayınladı.
- Komisyon, **Su Çerçeve Yönetmeliği (WFD) ve Sel Yönetmeliği (FD)**'nin yürütülmesinin geliştirilmesi konusunda eşler arası süreç desteği''ni başlattı.

İyi Uygulama: #salvalacqua kampanyası

Su Antlaşması: İtalya Çevre Fonu tarafından desteklenen su koruma, geri kazanım ve yeniden kullanım konularında ilke ve önerileri içeren bir doküman. #salvacqua farkındalık yaratma kampanyasının da bir parçası ve italyan su sisteminin birçok ana paydaşı tarafından imzalandı: araştırma merkezlerinden yönetim networklerine, teknik uzmanlardan yerel otoritelerin plancılarına kadar. Kyoto Club da kampanyanın bir üyesiydi.

3. Atık Yönetmeliği

Avrupa'da yılda kişibaşına **16 ton** materyal kullanılıyor ve bunun 6 tonu da atığa dönüşüyor. 2010 yılında, AB'deki atık üretimi **2.5 milyar** tondu. Sadece evsel atıklar ele alındığında Avrupa'daki her kişi ortalama yarım ton atık üretiyor. Bu atıkların sadece %40'ı yeniden kullanılıyor veya geri dönüştürülüyor, bazı ülkelerde %80'inden fazlası katı atık sahalarına gidiyor. (kaynak: Environmental Data Centre on Waste, Eurostat).

AB’nin atık yönetimine yaklaşımı: atık hiyerarşisi

Avrupa Birliği’nin atık yönetimine yaklaşımı, **“su hiyerarşisi”**ne dayanıyor. Bu, atık politikaları ve yönetiminin operasyonel seviyede şekillendirilmesinde bir öncelik düzeni oluşturuyor: önleme, yeniden kullanım, geri dönüştürme, geri kazanım ve en az tercih edilen yöntem olan tasfiye.

7. Çevre Eylem Programı ekseninde AB'de atık politikaları için öncelikli hedefler belirlendi:

- Üretilen atık miktarının azaltımı;
- Geri dönüşüm ve yeniden kullanımın maksimum düzeye çekilmesi;
- Atık yakımını ve geri dönüştürülmeyen maddelerin kısıtlanması;
- Geri dönüştürülmeyen ve geri kazandırılamayan atıkların tasfiyesini aşama aşama durdurma;
- Tüm üye ülkelerde atık politikaları hedeflerinin uygulandığından emin olma.

Atık Konusunda (AB) 2018/851 Değiştirilen Yönetmelik 2008/98/EC

Bu yönetmelik bir önceki yönetmelikte bazı değişikliler sunuyor:

•Yeniden kullanım ve atık geri dönüşümü konusundaki hedeflerin artırılması;

• hayvan beslenmesi için kullanılan maddelerin kaldırılması;

•Birkaç yeni tanımın eklenmesi;

•Atık koşulları ve gereklilikleri için durdurma değişiklikleri yapılması;

•Atık toplanmasının ayrıştırılmasında bazı muafiyetler oluşturulması;

• bio-atık ayrıştırılmasının oluşturulması;

•Evsel tehlikeli atık toplanmasının oluşturulması;

• bilgi kaydı gerekliliklerinin yenilenmesi.

Specific targets for packaging		
	By 2025	By 2030
All packaging	65%	70%
Plastic	50%	55%
Wood	25%	30%
Ferrous metals	70%	80%
Aluminium	50%	60%
Glass	70%	75%
Paper and cardboard	75%	85%

Plastikler için Avrupa Stratejisi

Ocak 2018'de kabul edilen **Döngüsel Ekonomide Plastikler için Avrupa Stratejisi,** Avrupa'da plastik ürünlerin tasarımı, kullanımı, üretimi ve geri dönüştürülme yollarını değiştirecek. Plastik ürünlerin daha iyi tasarımı, daha fazla plastik atık geri dönüştürülme oranları, geri dönüştürülmüş plastikler için piyasayı da canlandıracak daha iyi ve daha kaliteli geri dönüştürme yolları. Plastik endüstrisine daha fazla değer ve rekabet katacak bir strateji.

- Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından 5 Haziran 2019’da yayınlanan Yönetmelik 2019/904 özellikle su ortamında ortaya çıkan tek kullanımlık plastik ürünlerin azaltımını hedefliyor. Aynı zamanda da yenilikçi iş modelleri, ürünleri ve metaryelleri döngüsel ekonomiye dönüşümünü destekliyor. 2 Temmuz 2019’da yürürlüğe giren Yönetmelik, sahilleri, Avrupa’daki denizleri ve av alanlarını en çok kirleten ve plastik içeren maddeleri ele alıyor. Bu maddeler, deniz çöplerinin %77’sini oluşturuyor.

4. Doğa Koruma ve Biyo Çeşitlilik

Doğadaki Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Korunması Konusunda Konsey Yönetmeliği 92/43/EE

Yönetmeliğin amaçları neler?

- Avrupa Birliği'nde biyo çeşitliliğin korunmasına katkıda bulunmak:
- Doğal yaşam alanları, ve
- Yabani hayvan ve bitki türleri.
- Yönetmelik, **Natura 2000'** ağının oluşmasını sağladı, bu da dünyadaki en büyük ekolojik ağ. Natura 2000, bu yönetmelik kapsamında AB ülkeleri tarafından belirlenmiş özel alanların korunmasını içeriyor. Aynı zamanda, **Kuş Yönetmeliği** kapsamında sınıflandırılan özel koruma alanlarını da içeriyor.

KİLİT NOKTALAR

- Yönetmeliğin EK I ve II'si, özel koruma alanlarının **belirlenmesini** gerekli kılan özel alanlar ve habitatın korunma türlerini listeliyor.
- Ek III, Toplum için önemli ve uygun bölgelerin, özel alanların belirlenmesi konusundaki kriterleri listeliyor.
- **Belirlenme süreci** 3 aşamadan oluşuyor:
- 1. Eklerin belirttiği kriterleri kullanarak, her AB ülkesinin doğal yaşam alanı, yabani hayvan ve bitki türleri bölgesi listesi belirlemesi.
- 2. Ulusal listeler bazında ve AB ülkeleri arasındaki anlaşmaya göre Avrupa Komisyonu'nun, AB'nin 9 biyocoğrafik bölgesi için bölge listelerini benimsemesi:
- 3. Bölgelerin seçilmesinin ardından 6 yıl içinde AB ülkesi, o bölgeyi özel koruma alanı olarak belirlemek zorunda.

5.AB İklim Eylemi

Hedefler

2020 için kilit AB hedefleri

- 1990 yılına kıyasla **seragazı emisyonlarında** %20 azaltım
- Enerji tüketiminin en az %20'sinin **yenilenebilir enerjiden** sağlanması
- **Enerji verimliliğinde** %20 artış

2030 yılı için kilit AB hedefleri

- 1990 yılına kıyasla seragazı emisyonlarında %40 azaltım
- Enerji tüketiminin en az %32'sinin yenilenebilir enerjiden sağlanması
- Enerji Verimliliğinde en az %32,5 artış

Greenhouse Gas Emissions

2020	2030
-20%	**≥-40%**

Renewable Energy

2020	2030
20%	**≥32%**

Energy Efficiency

2020	2030
20%	**≥32.5%**

Climate in EU-funded programmes 2014-2020

2020	2030
20%	**25%**

Interconnection

2020	2030
10%	**15%**

CO2 from :

Cars	Vans	Lorries
2030		
-37.5%	**-31%**	**-30%**

Mali destek

2014-2020 yılları için AB tarafından ayrılan bütçenin en az %20'si - 180 milyar Euro kadarı iklim koruma konusunda harcanmalı.

AB, karbon ticareti sertifikalarından oluşan düşük karbonlu enerji projelerini fonluyor. Bu, elektrik santrallerinden ve diğer endüstriyel tesislerden gelen karbondiyoksiti alıp yer altında depolama teknolojilerini de içeriyor. / **karbon yakalama ve depolama (CCS)**.

(EUR million, commitment appropriations)

Programme	2014-2017				2018-2020 estimates			Total 2014-2020
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Total EU Budget	118.054,4	158.606,8	151.498,4	154.507,1	156.623,4	160.553,9	164.880,1	1.064.724,0
Climate Change finance	16.098,3	27.451,8	31.738,1	29.792,9	30.481,2	31.956,0	32.606,7	200.124,8
Share of climate	13,6%	17,3%	20,9%	19,3%	19,5%	19,9%	19,8%	18,8%

İtalya’daki döngüsel ekonomi

İtalya’daki Döngüsel Ekonomi, Kyoto Club’ın Geri Dönüşüm ve Yeniden Kazanım grubu, CONAI’nin paket geri dönüşüm sektörü, CIAL, COMIECO, COREPLA, RICREA ve CAP Grup tarafından resmedilen su sektörü tarafından ortaya konan bir çalışmadır.

Bu çalışma, İtalya döngüsel ekonomisinin şu an Avrupa’da nasıl olduğunu, metaryel döngüsünü, kaynakların verimliliğini ve geri dönüşüm kapasitesini ortaya koyan ilk reel balans dökümanıdır.

6.RES ve Enerji Verimliliği konusunda AB mevzuatı

2020 Yenilenebilir Enerji Hedefleri

AB'nin orijinal Yenilenebilir Enerji Yönetmeliği (2009/28/EC), 2020 yılına kadar enerji tüketiminin %20'sinin yenilenebilir enerjiden karşılanması konusunda hedefleri ortaya koyar. Bunu başarmak için, AB ülkeleri 2020 yılı için kendi ulusal yenilenebilir hedeflerini belirledi, Malta'da %10 İsveç'te %49. Aynı zamanda her ülke 2020 yılına kadar taşıt yakıtlarının en az %10'unun yenilenebilir enerjiden sağlamak zorunda.

Her AB ülkesi, öngörülen 2020 yenilenebilir enerji hedeflerini belirten **ulusal yenilenebilir enerji eylem planını** kabul etti.

Bu planlar, elektrik, ısınma, soğutma ve ulaşım konusunda sektörel hedefleri, planlanan politika önlemlerini, farklı yenilenebilir teknoloijleri ve planlanan **işbirliği mekanizmalarını** da içeriyor.

2030 yenilenebilir enerji hedefleri

Aralık 2018'de yenilenen **Yenilenebilir Enerji yönetmeliği** (2018/2001) yürürlüğe girdi. Bu yönetmelik, AB 2030 için en az %32'lik yenilenebilir enerji hedeflerini ortaya koyar.

Bu yeni yönetmelik, temiz enerji geçişi ve seragazı salınımları azaltımı konusunda Paris Anlaşmasında belirtilen hedefin gerçekleşmesi konusunda AB'ye yardıma olanak tanıyan yasal bir çerçeve ortaya koyan Avrupalılar için Temiz Enerji Paketi'nin bir parçasıdır.

Hükümet düzenlemeleri kapsamında, Üye Ülkeler 2019 yılının sonuna kadar 10 yıllık Ulusal Enerji ve İklim Planlarını (NECPs) ortaya koymalılar. Bu planlar, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda 2030 yılı hedeflerini nasıl karşılayacaklarını da içermeli. Komisyon, taslak planlarını analiz ediyor ve 2019 Haziran ayı sonuna kadar da taslak plan ve önerilerini sunacak. Üyel Ülkeler, planlarını 2019 yılı sonuna kadar hazırlamalılar.

Enerji Verimliliği

2012’de, Enerji Verimliliği Yönetmeliği 2012/27/EU kapsamında AB, 2020 yılı için %20 enerji tasarrufu hedefi koydu – bu da 400 elektrik santralini kapatmak anlamına geliyor.

Aralık 2018’de, revize edilen Enerji Verimliliği Yönetmeliği yürürlüğe girdi, bazı hükümler güncellendi ve bazı yeni elementler tanıtıldı. Bunların yanısıra, %32,5’luk 2030 enerji verimliliği hedefleri konusunda bir başlık oluşturuldu.

Yeni hükümet kuralları kapsamında, Üye Ülkeler 2018 yılı sonuna kadar 10 yıllık Ulusal Enerji & İklim Planlarını oluşturmalı, bu planlar da 2030 enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji hedefleri konusunda nasıl çalışılacağını içermeli. Komisyon, bu taslak planları inceliyor ve eğer ulusal katkılar 2030 AB hedeflerini karşılamaya yetmezse önerilerini 2019 Haziran ayına kadar sunacak.

İyi Uygulama: İtalya’daki 105 enerji verimliliği iyi uygulaması

İtalya’daki 105 enerji verimliliği iyi uygulaması, Kyoto Club’ın ‘’enerji verimliliği’’ grubu tarafından düzenlenen sayıdır. Kitap, endüstriden halkın katılımına, konut yapılarından enerji hizmetleri, danışmanlık, iletişim ve eğitimi de içeren üçüncü nesil sektörlere kadar yüzlerce somut örneği ortaya koyar.

Teşekkürler!